

Õiguskantsleri Kantselei

Kaido Loor
Advokaadibüroo Loor OÜ
kaido.loor@abloor.ee

Teie 09.12.2024 nr

Meie 30.12.2024 nr 6-4/231447/2407598

Austatud vandeadvokaat Kaido Loor

Palusite kontrollida Tallinna Linnavolikogu 15.12.2022 määruse nr 24 „[Avalikult kasutatava ehitise ehitamise ja selle rahastamise kord](#)“ (edaspidi *määrus*) vastavust põhiseadusele ja planeerimiseseadusele. Teie hinnangul on määruse § 10 lõige 2 seadusega vastuolus osas, milles see kohustab ehitama detailplaneeringu järgse taristu viie aasta jooksul detailplaneeringu kehtestamisest.

Oleme Teie avalduse läbi vaadanud ja sellest ajendatult saatsime Tallinna Linnavalitsusele ja Tallinna Linnavolikogule [märgukirja](#) (27.11.2023). Saatsime selle märgukirja ühtlasi ka Teile teadmiseks, eeldades, et sellest leiate sisulise vastuse ka enda avaldusele.

Märgukirjas käsitlesime määruse § 10 lõikega 2 seonduvaid võimalikke probleeme. Siiski leidsime, et määruse § 10 lõike 2 regulatiivne toime on vähene ja et seda on koostoides määruse § 6 lõikega 4 võimalik rakendada põhiseadusega kooskõlaliselt. Määruse § 6 lõike 4 järgi on õigus leppida kokku määruses sätestatust erinevates lepingu täitmise tähtaegades, kohustuse etapiviisilises täitmisel ja kohustuse täitmise tähtaegade pikendamises. See säte lubab kokku leppida ka määruse § 10 lõikes 2 sätestatust erinevas tähtsajas. Ühtlasi tähendab lepingu sõlmimise õigus ka õigust seda lepingut muuta. Seega on määruse § 10 lõike 2 puhul olemas põhiseaduskonformne tõlgendus ja rakendamise võimalus.

Te ei ole selle järeldusega rahul ja väidate, et põhiseadust rikkuva normi rakendamine põhiseadusega kooskõlaliselt ei tähenda, et norm põhiseadust ei riku. Seega on Teie hinnangul Riigikohtu pikaajaline ja järjekindel praktika vale.

Kahjuks ei toeta Riigikohtu senine praktika Teie väiteid. Riigikohus on selgitanud, et „[n]ormide tõlgendamisel kehtib põhiseaduskonformse ehk põhiseaduspärase tõlgendamise nõue“ (RKPKo 19.03.2014, [3-4-1-63-13](#) p 32). Niisamuti on Riigikohus selgitanud, et „[p]uudub alus seaduse või muu põhiseadusest alamal seisva õigusakti põhiseadusvastaseks tunnistamiseks, kui normi on võimalik tõlgendada põhiseaduskonformselt, st kui mõistliku pingutusega on tõlgendamist kasutades võimalik leida põhiseaduspärase käitumisjuhise. Kui võimalikud on erinevad tõlgendusvariandid, siis tuleb eelistada sellist tõlgendust, mis on põhiseadusega kooskõlas ehk tagab erinevate põhiseaduslike väärtuste kõige suurema kaitse.“ RKPKo 31.03.2011, [3-4-1-19-10](#), p 31). „[E]rinevate tõlgendusvõimaluste puhul tuleb eelistada põhiseadusega kooskõlas olevat tõlgendust neile tõlgendustele, mis ei ole põhiseadusega kooskõlas.“ (RKÜKo 22.02.2005, [3-2-1-73-04](#), p 36).

Õiguskantsler on sõltumatu ametisik, kes teeb järelevalvet õigustloovate aktide põhiseadusele vastavuse üle ja võib teha ettepaneku põhiseadusega vastuolus oleva akti põhiseadusega kooskõlla viimiseks. Sõltumatus tähendab ühtlasi seda, et peate arvestama võimalusega, et õiguskantsleri hinnangul ei ole määruse § 10 lõige 2 põhiseadusega vastuolus. Kui õiguskantsler oleks leidnud, et

määruse § 10 lõige 2 on põhiseadusega vastuolus, siis oleks seda ka oma 27.11.2023 pöördumises linnale selgelt väljendanud.

Õigust mõistab kohus ja õiguskantsler võtab kohtu seisukohti oma ülesannete täitmisel arvesse. Otstarbetu on algatada põhiseaduslikkuse järelevalve menetlust, kui Riigikohtu praktikat arvestades on võimalik vähese vaevata juba ette järeldada, et vaidlustatud norm ei ole põhiseadusega vastuolus.

Kui olete veendunud, et selline Riigikohtu praktika on vale, siis leiate kindlasti võimaluse viia see küsimus läbi mõne enda algatatud kohtumenetluse Riigikohtu ette. Kui Riigikohus uued tõlgendussuunised annab, siis võtab ka õiguskantsler neid arvesse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lopman

ettevõtluskeskkonna osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Ago Pelisaar 693 8407
Ago.Pelisaar@oiguskantsler.ee